

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
ISTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

ÜCRETLİLERİN PRİM ÖDEME GÜN SAYILARINDA USÛL VE ESASLAR

ÖRNEKLERLE ANLATIM - ÜCRET HESAPLAMA TABLOLARI

Yücel AKDEMİR
İSMMMO Başkanı

Dr. Gülsüm ÖKSÜZÖMER YILMAZ
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Mevzuat Danışmanı

28/30/31 ÇEKEN AYLAR İÇİN GÜNLÜK ÜCRET VE AYLIK MAKTU ÜCRET HESAPLAMALARI

- 4857 Sayılı İş Kanununda iş sözleşmesi bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi bir tarafında (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olarak tanımlamıştır. Söz konusu ücret ise genel anlamda bir kimseye iş karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutardır.
- İş hayatımızda işçinin ücreti günlük olarak belirlenebileceği gibi aylık ve maktu şekilde de belirlenebilmektedir. İş Sözleşmesinin hazırlanması safhasında ücretin günlük/aylık maktu olarak ödenmesinin farklı çalışılan gün sayısı olarak da ödenecek ücret toplamı ve SGK'ya yapılacak bildirimler açısından önem kazanmaktadır.
- Bazı ayların 31 gün, Şubat ayının ise 28 veya 29 gün olması işçilerin hak ettikleri ücret ve bu ücretin Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirim bakımından sıkıntılar yaşanmaktadır.

PRİME ESAS KAZANÇ NE DEMEK?

- 5510 sayılı yasanın "prime esas kazançlar" başlıklı 80. maddenin 1. fıkrasına göre 4/1-a kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançların hesabında;
- 1. Hak edilen ücretlerin,
- 2. Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların,
- 3. İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince yukarıdaki (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin,
- brüt toplamı esas alınmaktadır.

AY/DÖNEM İÇİNDEKİ ÇALIŞMALARINI TAM OLAN SİGORTALILARIN PRİM ÖDEME GÜN SAYILARININ HESAPLANMASI

- 01.09.2012 tarih 28398 sayılı Resmi gazete yayımlanan İşveren Uygulama Tebliğinin " Ay/dönem İçindeki Çalışmaları Tam Olan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayılarının Hesaplanması " başlıklı bölümünün de " Ay/dönem içindeki çalışmaları tam olan sigortalıların prim ödeme gün sayıları, ay/dönemin kaç gün olduğuna bakılmaksızın (ay/dönemin 28, 29, 30 veya 31 gün çektiği üzerinde durulmaksızın) 30 gün olarak sisteme girileceği belirtilmektedir.

Bu çalışmada;

- **Hizmet akdi:** Borçlar Kanununda tanımlanan hizmet akdini ve iş mevzuatında tanımlanan iş sözleşmesini veya hizmet akdini,
- **Ücret:** 5510 sy SSGSSK nu 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlara saatlik, günlük, haftalık, aylık veya yıllık olarak para ile ödenen ve süreklilik niteliği taşıyan brüt tutarı,
- **Asgarî ücret:** 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen bir aylık brüt ücreti,
- **Ay:** Ücretleri; her ayın 15'inde ödenen 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılar için, ayın 15'inden ertesi ayın 15'ine kadar geçen, diğer sigortalılar için ise ayın 1'i ilâ sonu arasında geçen ve otuz gün olarak değerlendirilen süreyi,
- **Yıl:** Ücretleri; her ayın 15'inde ödenen 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılar için, 15 Ocak tarihinden ertesi yılın 15 Ocak tarihine kadar geçen, diğer sigortalılar için ise 1 Ocak ilâ 31 Aralık tarihleri arasında geçen ve 360 gün olarak değerlendirilen süreyi, ifade etmektedir.

- Sigortalı çalışma gün sayısının belirlenmesinde ise primlerin hesabına esas tutulacak günlük kazancın sigortalının bir ay için prime esas tutulan kazancının otuzda biridir.
- Günlük kazancın hesabına esas tutulan ay içindeki bazı günlerde çalışmamış ve çalışmadığı günler için ücret almamış sigortalının günlük kazancı, o ay için prime esas tutulan kazancı ücret aldığı gün sayısına bölünerek hesaplanmaktadır.

PRİM GÜN SAYISINDA AYIN FARKLI GÜNLERDEN OLUŞMASI DURUMUNDA DÜZENLENECEK ÜCRET BORDOSU VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

- **ASGARİ ÜCRETLER İÇİN ÜCRETİN MAKTU DEĞİL DE GÜNLÜK BELİRLENMESİ DURUMUNDA;**
- gün sayısı 30 olan ayda günlük asgari ücret tutarı üzerinden $(30 \times 67,65) 2.029,5$ TL,
- gün sayısı 31 olan ayda en azından asgari ücret tutarında bildirim olması şartını fazlasıyla sağladığı için herhangi bir sıkıntı teşkil etmeyip $(31 \times 67,65) 2.097,15$ TL dir.
- Ancak Şubat ayı ücretlerinin ücret toplamının asgari ücretin aylık sınırının altında kalması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu'na aylık prim hizmet belgesi verilmesi hususu akıllarda soru işareti oluşturmaktadır.
- 28 gün süren Şubat ayında işçinin alacağı ücret $(28 \times 67,65) 1.894,2$ TL dir. Ancak Şubat ayında tam çalışması olan bir sigortalı için yapılacak bildirimde, sigortalı gün sayısı 30 olacağından ve ücretin en azından asgari ücret düzeyi üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirilmesi gerektiğinden dolayı oluşan 2 günlük farkın primini işveren ödemektedir.

ÖRNEK 1: ASGARİ ÜCRET TUTARINDA ÜCRETLİ OLUP GÜNLÜK ÜCRETLİ ÇALIŞMASI OLAN İŞÇİNİN HESAPLAMALARI;

	Bürüt Ücret	SGK Prime Tabi Tutar	SGK İşçi Payı (%15)	SGK İşveren Payı (%22.5)	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi (%0,75/9)	AGİ	Net Ücret
30 gün süre Nisan ayı	30x67,65= 2029,5 TL	2029,5 TL	304,42 TL	456,63 TL	258,76 TL	15,40 TL	152,21 TL	1.603,12 TL
31 gün süre Mart ayı	31x67,65= 2097,15 TL	2097,15 TL	314,57 TL	471,85 TL	267,38 TL	15,91 TL	152,21 TL	1.651,50 TL
28 gün süre Şubat ayı	28x67,65= 1894,2 TL	2029,5 TL	284,13 TL	476,92 TL ***	241,51 TL	14,37 TL	152,21 TL	1.506,40 TL

*** normal hesaplansaydı 1894,2x%22.5=426,195 TL olacaktı ancak oluşan iki günlük fark 2x67,65= 135,3 ve bunun da işçi payını da işveren yüklenerek 135,3x37,5=50,73 tl sini işveren öder. Totalde 426,195+50,73=476,92 TL işveren yükümlülüğündedir.

Şubat ayı için ücret tahakkuk kaydı ise yandaki gibi yapılmaktadır

• -----28.02.2018-----		
• 770 Genel Yönetim Giderleri	2.371,12	
• (Brüt Ücret, SSK İşveren Primi,		
• SSK İşveren İşsizlik Primi)		
• 136 Diğer Çeşitli Alacaklar	152,21	
• (AGİ)		
	335 Personele Borçlar	1506,40
	(net ücret)	
• 360 Ödenecek Vergi Fonlar	255,88	
• (Gelir Vergisi, Damga Vergisi)		
• 361 Ödenecek Sos.Göv.Kes	761,05	
• SSK İşçi Payı	284,13 TL	
• SSK İşveren Payı	476,92 TL	
• -----28.02.2018-----		

SGK'YA YAPILAN SİGORTA PRİMİNE ESAS ÜCRETLERİN BİLDİRİMİNİN USUL VE ESASLARI

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendinde "Primlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç, sigortalının bir ay için prime esas tutulan kazancının otuzda biridir.
- Ancak günlük kazancın hesabına esas tutulan ay içindeki bazı günlerde çalışmamış ve çalışmadığı günler için ücret almamış sigortalının günlük kazancı, o ay için prime esas tutulan kazancının ücret aldığı gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır." hükmü getirilmiştir.

ÖRNEK 2 : AYLIK MAKTU ASGARI ÜCRETLİ OLUP BRÛT 2.029,50 TL ÜCRETLİ HESAPLAMALARI

	Bürüt Ücret	SGK Prime Tabi Tutar	SGK İşçi Payı (%15)	SGK İşveren Payı (%22.5)	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi (%0,759)	AGİ	Net Ücret
30 gün süre	30x67,65= 2029,50 TL	2029,5 TL	304,42 TL	456,63 TL	258,76 TL	15,40 TL	152,21 TL	1.603,12 TL
31 gün süre	30x67,65= 2029,50 TL	2029,5 TL	304,42 TL	456,63 TL	258,76 TL	15,40 TL	152,21 TL	1.603,12 TL
28 gün süre	30x67,65= 2029,50 TL	2029,5 TL	304,42 TL	456,63 TL	258,76 TL	15,40 TL	152,21 TL	1.603,12 TL

ÖRNEK 3 : AYLIK MAKTU ÜCRETLİ OLUP BRÛT 3.000 TL ÜCRETLİ HESAPLAMALARI

	Bürüt Ücret	SGK Prime Tabi Tutar	SGK İşçi Payı (%15)	SGK İşveren Payı (%22.5)	Gelir Vergisi (%15)	AGİ	Net Ücret
30 gün süre	3.000,00 TL 30 Gün	3.000,00 TL	450,00TL	675,00TL	382,50 TL	152,21 TL	2.296,94TL
31 gün süre	3.000,00 TL 31 Gün	3.000,00 TL	450,00TL	675,00TL	382,50 TL	152,21 TL	2.296,94TL
28 gün süre	3.000,00 TL 28 Gün	3.000,00 TL	450,00TL	675,00TL	382,50 TL	152,21 TL	2.296,94TL

ÖRNEK 4 : GÜNLÜK 100,00 TL ÜCRETLİ OLAN KİŞİNİN ÜCRET HESAPLAMALARI

	Bürüt Ücret	SGK Prime Tabi Tutar	SGK İşçi Payı (%15)	SGK İşveren Payı (%22.5)	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi (%0,759)	AGİ	Net Ücret
30 gün süre	3.000,00 TL 30 Gün	3.000,00 TL	450,00TL	675,00TL	382,50 TL	22,77 TL	152,21 TL	2.296,94TL
31 gün süre	3.100,00 TL 31 Gün	3.100,00 TL	465,00TL	697,50TL	395,25 TL	23,53 TL	152,21 TL	2.368,43TL
28 gün süre	2.800,00 TL 28 Gün	2.800,00 TL	420,00TL	630,00TL	357,00 TL	21,25 TL	152,21TL	2.153,96 TL

ÖRNEK 5 : SGK TAVANINA GÖRE MAKTU ÜCRETLİ OLUP ÇALIŞAN KİŞİNİN ÜCRET HESAPLAMALARI

	Bürüt Ücret	SGK Prime Tabi Tutar	SGK İşçi Payı (%15)	SGK İşveren Payı (%22.5)	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi (%0,759)	AGİ	Net Ücret
30 gün süre	15.221,25 TL	15.221,25 TL	2.283,19TL	3.424,78TL	1.940,71 TL	115,53 TL	152,21 TL	11.034,03TL
31 gün süre	15.221,25 TL	15.221,25 TL	2.283,19TL	3.424,78TL	1.940,71 TL	115,53 TL	152,21 TL	11.034,03TL
28 gün süre	15.221,25 TL	15.221,25 TL	2.283,19TL	3.424,78TL	1.940,71 TL	115,53 TL	152,21 TL	11.034,03TL

ÖRNEK 6 : GÜNLÜK 550,00TL ÜCRETE GÖRE ÜCRET HESAPLAMASI

	Bürüt Ücret	SGK Prime Tabi Tutar	SGK İşçi Payı (%15)	SGK İşveren Payı (%22.5)	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi (%0,759)	AGİ	Net Ücret
30 gün süre	16.500,00 TL	15.221,25 TL	2.283,21TL	3.424,82TL	2.132,52 TL	125,24TL	152,21 TL	12.111,35TL
31 gün süre	17.050,00TL	15.221,25 TL	2.283,21TL	3.424,82TL	2.215,02 TL	129,41 TL	152,21 TL	12.574,57TL
28 gün süre	15.400,00 TL	15.221,25 TL	2.283,21TL	3.424,82TL	1,967,52 TL	116,89 TL	152,21 TL	11.184,60TL

ÖRNEK 7 : GÜNLÜK 507,37 TL ÜCRETE GÖRE ÜCRET HESAPLAMA

	Bürüt Ücret	SGK Prime Tabi Tutar	SGK İşçi Payı (%15)	SGK İşveren Payı (%22.5)	Gelir Vergisi (%15)	Damga Vergisi (%0,759)	AGİ	Net Ücret
30 gün süre	15.221,10TL	15.221,10 TL	2.283,16TL	3.424,75TL	1.940,69 TL	115,53TL	152,21 TL	11.033,93TL
31 gün süre	15.728,47TL	15.221,25 TL	2.283,21TL	3.424,82TL	2.016,79 TL	19,38 TL	152,21 TL	11.461,30TL
28 gün süre	15.221,30TL	14.206,36 TL	2.130,95TL	3.196,43TL	1,811,31 TL	107,83 TL	152,21 TL	10.308,48TL

- Çalışma hayatımızı düzenleyen yasalara göre maktu ücret hesaplaması yapıldığında ayların kaç günden oluştuğuna bakılmaksızın günlük ücretin 30 katı üzerinden hesaplamalar yapılmaktadır. Ücretin günlük olarak belirtildiği sözleşmelerde ise işçiye çalıştığı gün kadar ücret ödenecek ve hesaplamalarda çalışılan ayın gün sayısı esas alınacaktır.

Bilgilerinize sunar, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

